

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Folea una data pe septimana, — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidieceri, or 8 galbini mon. sunatória. Se pranumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 107.

Braslovu, 9. Novembre 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Dela senatulu imperialu.

Telegramulu lui „H. Z.“ ne aduce din cas'a deputatoru impregiurari importante din desbaterea asupr'a bugetulu ministeriului de politia. Dietl observà, ca deputatii poloni ar fi predatu ministrulu de statu prin unu memorialu despre nelegal'a procedere a deregatoriiloru in Galiti'a o rugare, cá se se restabiledie legea pentru apararea libertatei personale si dreptulu casei de a fi necalcati. — Schmerling respunde ca elu a esaminatu cu atentiune memorialulu, cea ce 'lau adusu la convingere, cumuca deregatoriile din Galiti'a au pastratu o mare moderatiune. Mesurile guberniului de acumu din Galiti'a mergu intr'acolo, cá se combata revolutiunea in Galiti'a, pentruca si-au atientitu nesuintiele sale a rumpe Galiti'a de catra Austri'a. — Zyblikievitz face o descriere trista a starei din Galiti'a, care s'a produsu numai prin mesurile cele aspre ale deregatoriiloru; si ca Galiti'a neoi odata nu a fostu mai aderitóre Austriei cá acumu.

Ministrulu de politia éراسi descrie starea Galitiei, elu descopere, ca se afla unu gubernu secretu, ramuritu prin tota tier'a, care escrie contributiuni, le scóte si executédia mandatele regimulu nationalu polonu, trage luarea aminte la arestarea unei comande de piaçia revolutionare deplinu organizate in Cracovi'a dinpreuna cu registratur'a si incheie: regimulu nu se teme de acestea si in escutarea oblegamintei sale nu va lasá a fi impedeatu, ci va procede a aparé pe partea cea paciuita a poporimeii. Bugetulu ministeriului de politia si alu dereg. de controla in urm'a acestor'a se primesce.

Siedint. din 5. Nov. Pentru cá se precepemu spiritulu, de care e nutritu parlamentulu imperialu facia cu Ungari'a, scótemu unele pasage din cuventarile ce se tienura la desbaterea asupr'a imprumutulu pentru Ungari'a. Se aflá de facia ad.reg. cons. de Eckstein si secret. de curte Somossy cá reprezentatori ai cancelariei aulice unguresci.

Comitetulu prin ref. Dr. Stamm pretinde, ca cas'a se incuviintieze prin acoperirea lipsei din Ungari'a unu creditu extraordinariu de 20 mil. fl. v. a. Se procede la desbaterea generala asupr'a acestei propusetiuni si a proiectulu regimulu, care cere 30 mil.; se inscriu 4 oratori contra si 1 pro.

Skene 'si arata pararea de reu, de ce nu s'a conchiamatu diet'a unguresca cá ea se aiba grigia de acestu ajutoriu, ca nu se cuvine cá regimulu se traga din gur'a unor'a si se de altor'a, ér' mai incolo adauge, cá se se de numai 15 mil., pentruca si asia se afla in Ungari'a restantia de contributiuni neplatite de 15 mil. cu care totu se facu 30 mil. Presiedintele reprobédia vorb'a lui Skene: se se scóta banii din buzunariulu unuia si se i se puna intr'alu altuia, ér' Skene indreptanduse, 'si arata pararea de reu, ca nu póte vorbi liberu, la cea ce Pres. dice, ca n'a voitu se impedece vorbirea libera, ér' Skene in cele urmatórie facu, oserbatiune, ca lips'a din Ungari'a se trage si din reu'a educatiune. —

Br. Walterskirchen apara proiectulu comitetulu ad. se se aplacideze 20 mil., dicundu, ca numai momentulu politicu e aici de importantia mai mare; apoi este interesulu nostru, cá se nu lasamu ocaziunea nefolosita, ci se dovedimu masseloru celoru mai necultivate spre a'i convinge, cumuca unificarea imperiulu aduce si folóse dupa sene.

Dr. Gross e incontr'a imprumutulu din cauza, ca lips'a cea mare din Ungari'a inca nu e dovedita de adiunsu, apoi cancelariulu de curte ungara C. Forgátsch n'au venitu aici de facia si diet'a Ungariei ar' puté dice, ca nu se afla datóre a plati unu imprumutu necerutu de dens'a, de acea elu e simpleminte in contr'a imprumutulu.

Mende chiaru din contra vré 30 mil. dupa proiept. r. desaprobandu pe cei ce amesteca politica in lucru, ci pretinde, cá se se intinda ajutoriu din punctu moralu de a ajúta pe cei ce se afla in nenorocire.

Dr. Mühlfeld restórna disele lui Gross si din punctulu financiálu nu concede se se subtraga acestu ajutoriu, pentruca tóte tierile si apoi Ungari'a contribue la financiele imperiulu aprópe la 100 milióne, de acea sen. imp. cá unu caventu nu trebuie se se pré vaiete, ca elu nu da din alu seu numai, ci se se adauga si cele 10 mil. la cele 20 proiectate de comitetu; ceea ce e consultu a face si din punctu politicu, pentruca diet'a Ungariei acumu nu e conchiamata — a cui e vin'a, nu vré se atinga — prin urmare, representanti'a imperiulu trebuie se suplinésca oblegamintea dietei, pentruca senatulu imp. s'a proclamatu, cumuca e completu, si acumu are se dovedésca acést'a si din punctulu materialu; se nu casiu namu o antipathia ba chiaru si inversiunare din partea ungu-riloru asupr'a sen. imp. prin denegare, precandu prin resolvirea imprumutulu i-amu atrage catra noi simpatia.

Dr. Herbst apara proiect. comit. cu 20 mil. din cauza, ca 15 mil. sunt de ajunsu pentru semenaturi si apoi se mai afla lipse si in alte tieri ale monarchiei.

Dr. Rieger. analisésa lipsele Ungariei, si dice, ca cifrá de 15 milióne è de ajunsu; ear' Schindler dice, se se lese, cá Ungaria se'si védia ea de nacasurile s'ale, imprumutanduse din casele statulu. Drlui Rectbauer, i ar' fi parutu bine, candu regimulu s'ar fi folositu de ocaziunea acést'a, spre a face probe de impacare cu Ungari'a conchiamandu diet'a, pentruca, cá senat imper. se ie competinti'a Ungariei asupr'a si i se vede a fi unu principiu periculosu, si dupa analogia acést'a, dietele s'ar' poté maná pe poenitie se culéga pomniitie, ca in loculu loru va face tóte senatulu imperialu.

Mai bine ar' fi, cá se se acordeze regimulu creditulu, cá elu apoi se se intieléga cu diet'a unguresca, aratandu'si dorinti'a, cá regimulu se puna capetu la cért'a constitutionalu cu Ungari'a.

Mai incolo dupace si Plener minis. de financia aparà proiectulu regimulu si Dr. Stamm la propunerea lui Stefens se inchide siedinti'a. Si se continuà in urmatórea di trecunduse la desbatere speciale in care propuse si Alduleanu, unu proiect mediolocitoriu intre alu gubernul. si alu comitetulu, propunendu 25 milione. Ér' despre determinatiunea, cá proprietarii mai mari se fia eschisi dela folosirea imprumutulu, fienduca una cá acést'a ar' casiuiná incurcari multifarie, isi da parerea, cá se se lase afara. Ar fi si pentru 30 milióne déca n'aru tiené inaintea ochiloru atarea cea nefavorabile a finantieloru imperiulu, si 'si impartiesce propunerea: a) pentru sementia de tótna si primavera se se compute 9 500,000 b) anticipatiune in bani gata 9 milióne, pentru drumuri si cali de feru 5 milióne si propunerea i se sprijinesce. Mai dupa vreo cativa vorbitori se scóla Dr. Berger, si pomenindu reportulu consiliariulu Papai d'in comitetulu financiálu care dovedi ca sum'a de 30 milióne ar' fi minimulu pentru lipsele Ungariei, trece la politic'a, ca facia cu cuventulu lui Napol. nu e nici decatu cu scopu a face unu pasu, care in locu de a consolidá statulu l'aru desbiná in partide contrarie si l'aru slabi. (Bravo! viu.) Kromer combate pasagiululu din cuventarea lui Berger. unde se trage atentiunea asupr'a cuventulu de tronu alu lui Napoleonu, si dice, ca de si sunt inca unele cestiuни constitutionale nedeslegate, totusi desbinarea intre regatulu Ungariei si imperiulu Austriei nu e asiá do mare, incatu se fia de temutu, ca Ungarii, déca nu li se va acordá ajutoriulu doritu, la casu de nevoia ne voru întórce spatele si ne voru lasá pre noi singuri a portá resboiulu celu sangerosu. Asiá nenobilu si nedemnu nu cugeta Unguru. (Bravo!) Acumu sunt diferentie intre popórele de dincolo si de dincóce de Laith'a; inse in tempulu de lipsa cu tierile din afara totudeun'a ne vomu aflá un'a. (Bravo!) —

Se priimesce incheierea desbaterei. Ministrulu de finantie Plener apera sum'a de 30 milióne; ca nu e nici decatu pre mare; regimulu a voitu se ajutoreze mai ou séma

pre seracimea pre cei lipsiti, dându-le ocaziune de a lucra la întreprinderi mari folositoare. —

Schmerling ia cuvântul „pentru de a vorbi despre aplicarea constituțiunii la unu casu specialu. Cându e lovită vreo parte a Monarchiei de vreo calamitate grea, atunci, dice densulu, nu întreba, care e organulu îndreptatitu de a cere ajutoriu dela imperiu, ci deca afla, ca esiste vreo calamitate atunci cerca tôte pentru de a da ajutoriu; acést'a crede, ca e datorintia unui ministru. Imperiulu in mai multe puncte ale sale e cercetatu de calamitati; inse tôte acestea peru facia cu nefericirea cea mare, ce o avú o parte din Ungari'a. — La unele calamitati neci ca póte ajutá imperiulu, d. e. fabricatiunea nimicita prin resbelulu americanu, n'o póte redicá; industri'a cu feru inca n'o póte sprijini, dar' pentru Ungari'a n'are de a face alt'a de catu a dá unu capitalu, cu care sei nenorociti sesi lucre si semene pamenturile, si astufeliu a-i puna in stare, cá in anulu venitoriu iar' se póta avé secerisii. Ajutandu pre Ungari'a, nu urmamu numai legeri umanitatii, ci si legeri prudentiei, ingrijindu prin aceea nu numai pentru tíera; ci si pentru imperiu. — Pentru mine exista numai impregiurarea aceea, cá se se ajutoreze fiii imperiului, cari in dile bune contribuescu pentru imperiu. Sum'a de 30 mil. se dice din unele parti a fi prea mare. Cându ar' fi a se dá elemosina (mila), atunci negresitu 30 de mil. ar' fi pré multu; aici inse e probabilu, ca partea cea mai mare a su mei inca in decurgerea acestoru ani se va raspunde indereptu. — Apoi desfasurandu modalitatea, cumu a voitu regimulu a se dá si a se întrebuintia acestu imprumutu, se róga a se priimi acele proiecte, si incheia cu cuvintele: „Cumuca Dv. Domnii mei! faceti capitalu politicu, vi se póte escusa prea lesne; ca-ci cine priimesce dela imperiu, nu va denegá imperiulu. (Bravo! Bravo!)

La votare se primesce proiect comit. cu amend., ca se acórda acei 20 mil. la toti nenorociti fara osebire.

In sied. din 7. Noemvre se primi suptu impresiunea impregiurarilor si imprumutulu de 69 resp. de 85 mil. fl., deca nu se va primi proiectulu contributiunii de 16 mil. pentru luesu.

Dieta lu.

Din siedinti'a comitetului pentru a 3. prop., tienuta in 16. asupr'a principiiloru pentru compunerea dietei: O lupta fierbinte. Cons. gub. Jakab cá representantu alu regim. deschise lupt'a, dispute pro si contra, in urma institutulu de regalisti caditura cu 5 voturi in contra la 8. Representatiunea dupa interese, cam cea ce o avucamu si pana acum'a, cá vai de ea pentru noi, se primi in principiu cu 7 in contra la 6 voturi.

Minoritatea 'si va folosi dreptulu de a castigá valóre dreptului seu in dieta; 2 voturi de minoritate se insinuara, unulu va representá punctulu de vedere alu regulamentulu provisoriu r. de dieta si ceealalta principiu lu natiunalitatei. Cumu diseram in Nr. tr, representatiunea dupa interese pentru noi póte fi o fatalitate mare, si pentru minoritati unu edemu alu dorintieloru lor, de aceea sasii pana la unulu apara representatiunea dupa interese, si se si alésa Franciscu Obert cá referinte. Vomu vedé cumu s'oru mai lupta ómenii nostri in dieta si in punctulu acest'a, vomu vedé, a carui cerbice e atatu de inderetnica, catu se nu i pase neci de celu mai scumpu dreptu alu natiunii, in favórea capricieloru si a ambițiunii celei nefarie. Maioritatea se nasca minoritati!

„S a b i i u in 10. Novembre c. n. (Tramisu.)

Denumindu-se Concipistii guberniali Daniel Székely si Alois Kedves de Secretari guberniali, dupa-ce din celelalte Religii sunt cate doi Concipisti, eara din Religiunea gr-cat. si gr.-orientala numai cate unulu, aseptamu, cá Guberniulu consequentu egalei îndreptatiri a celor 4 natiuni, si 6 religii recepte, se denumésca unu Concipistu gr.-cat. si unulu gr.-orientalu.

Bine voiti, Domnule Redactoru! a dá locu opiniunii acesteia in fói'a Domniei Vóstre, rogandu-me deodata se priimesca aceste redui si celelalte foi romane. M. „T. R.“

„H. Z.“ adauge la acést'a publicare o ironia si batere de jocu, cumuca dreptulu de confesiune si natiunalitate se întrebuintiedia aici pentru venarea dupa posturi de deregatorii fia acele chiaru si de concipistu, si fiendu ca la gubernu e numai unu ianitoru si 3 incalditori, asia vine întrebarea, dice „H. Z.“ óre nu trebue 6 ianitori si 6 incalditori, introdusi pentru cá se fia egalitate de 6 confesiuni recepte prin 6 ianitori confesionali si 6 incalditori confesionali? Ca altu medioclu nu e spre a odiehni pe M.

Hoho! Domnule Caragiosu! Vedi scriitoriulu acestor'a din preuna, crediu, ca cu tóta natiunea, nu se multiumesce neci cu ianitorii si 6 incalditorii Dtale, ci deca e Ddieu in ceriu si dreptate pe pament, deca simbolul tronurilor si al imperatorilor „Justitia est regnorm fundamentum“ n'a adiunsu de bataia de jocu si satira in favórea unui Caragiosu séu mai multi, apoi romanii nu se multiumescu, se sci Dle bene, neci cu una a patra parte neci de posturi neci de alte beneficiuri, ci ei se multiumescu numai cu partea ce li se cuvine dupa dreptate in proportiunea sarcineloru ce le póta, apoi fia partea aceea catu de mica, ca dreptatea nu trebue plesnita in facia cu atata perfidia si jignita cu atata siretia, cata se da pe facia. Apoi Caragiosule, de ce nu satiredi pe sasii tei, cá se se parasésca de exclusivulu „Sachsenland“ si se tragemu dunga peste tôte confesiunile si natiunalitatile? Hei Dloru! Asia nu merge bine! Copii refaciati au nefericitu adeseori si pre parenti. Sero antecedentem scelestum deseruit poena pede claudo.

R.

CHRONICA ESTERNA.

Situatiunea congresului european.

Din tôte cate se scriu, se vede, ca cele mai multe puteri europene se afla aplecate pentru congresulu european. Despre unele puteri nu este neci o indoiéla, asia d. e. Spania, Portugalia, Italia, Turci'a, Holandi'a si Dani'a au si respunsu, ca se invoiescu, chiaru si Prusi'a respunse, ca deca se voru invoii toti suveranii, cá se mérga in persóna, neci suveranulu ei nu se va retrage, cu tôte, ca face conditiuni pentru facere de proiecte inainte-mergátore. Ceea ce bate mai tare la ochi e, ca Gortschakoff preliminaru unu respunsu la Parisu, ca Rusi'a inca e aplecata la ideea congresului. Ar' mai remané dar' Germani'a, Austri'a si Angli'a, despre cari inca nu se scia, in ce forma se voru dechiará. Unu diurnalu inse englesu „Observer“ vedemu, ca demintiesce scirea: cumuca Angli'a cu Austri'a si Prusi'a ar face cauza comuna pentru respunsu la convocarea lui Napoleonu. —

Republic'a Elveti'a inca respunse, ca va merge la congresu si cere numai, cá între obiectele de pertractare se se ié inainte si dechiararea neutralitatii pentru partile Sabaudiei lenga laculu Geneva si regularea definitiva a cestiunii „Dappenthal.“

Pontificele romanu inca e aplecatu a luá parte la congresu, deca se va aduná acést'a in Rom'a si suptu presiedinti'a Présantiei Sale, ear' altufeliu nu.

Tóta greutatea, ce se mai afla din partea unoru suverani, ar' fi dara defigerea pertractariloru congreseuale prin intielegeri preliminari, si numai dupa acésta se se adune congresulu. — Dar' óre ce va se dica, ca agio la noi suie de speriatu dela 5 fl. 38 deveni acumu galbeni la 5 fl. 85? —

DANIA. Regele Daniei muri in 3. Noemvre in castrulu seu „Glücksburg“. Ce privesce cestiunea esecutiunii otarite de federatiune, apoi mai multe puteri, între cari si Franci'a, se întrepunu pentru crutiarea Daniei de esecutiune. —

ITALIA. Ne aflamu in ajunulu de a primi cuvântulu de tron si din Itali'a; pana atunci se scimu, ca aici se inarmédia cu tóta întetirea. Mai multe puncte din Lombardi'a sunt proiectate a se fortifica; fortificarea la Brescia, Boca de Biano, lagerulu dela Cremon'a si redicarea mai multoru capateie de poduri preste Padu (Po) se voru pune in lucrare in Febr.; militi'a facultata se rechiama pentru esecitiu suptu arme, si studentii de medicina si chirurgia de pe la universitati sunt imbiéti pentru servitiu eventualu prin garnisóne.

GRECIA 'si primi pe regele cu mare ceremonia.

Adunarea electiva a Romaniei.

Sesiunea 1863—1864.

Bucuresci, 4. Novembre. Eri, la amiadi Principele Domnitoru a deschisu in persóna sesiunea Adunarei Legislative pentru anulu 1863 — 64.

Maria Sa s'a dusu la Mitropolie intr'o trasura deschisa trása de doi cai, la 10 óre.

Principele Domnitoru purtà pe uniforma de generalu, insemnele Ordinulu Imperialu Medgidie si marele cordonu si si placa ale Ordinulu Regalu alu Santulu Mauricie si Lazaru alu Italiei. La cingátorea Sa avea atirnatá o sabie de forma orientala de o rara frumusetia si bogatia: acésta arma admirabila este unu daru nationalu alu Serbiei; ea a fostu presentata M. Sale chiaru in acea di diminétia, de catre Agentulu In. Sale Principelui Domnitoru Mihailu Obrenovici.

Cortegiulu princiaru era escortatu de unu escadronu de dorobanti si urmatu de escadronulu de lancieri.

Principele Domnitoru a fostu priimitu la sosirea Sa in

Mitropolie de catre D.D. Ministri si a intratu in sala sesiunilor Adunarei Legislative, urmatu de Statulu Seu major, printre doua siruri de oficieri de tóta arma.

Si descoperindusi capulu tienù urmatoriulu cuventu de tron. scl.

MESAGIULU MARIEI SALE DOMNULUI.

Domniloru Deputati!

„Neintielegerile urmate in sesiunea trecuta, intre guvernulu Meu si intre adunarea electiva, au avutu de tristu si neaparatu efectu intardiarea organizatiunei Romaniei.

„Voindu din parte'mi a inlaturá aceste neintielegeri, Eu amu numitu unu nou ministeriu, si v'amu convocatú mai de timpuriu.

„Ministeriulu Meu se va infaciosiá inaintea Dv., otaritu a pune tóte staruintiele sale intru precurmarea conflicteloru dintre ambele puteri ale statului, prin respectarea drepturilor reciproce, asia precumu ele sunt statornicite de conventiunea din 7/19. Aug. 1858.

„Sperandu, Domniloru Deputati! ca si Dv. veti pune acecasi buna-voitua pentru restatornicirea buneii armonii in relatiunile adunarei cu guvernulu Meu, Eu ve reclamú totu patrioticulu si luminatulu Dvóstre concursu, cá asia, lucrandu impreuna, se putemu cu o ora mai 'nainte a da Romaniei acele binefacátore reforme fegáduite de conventiune, si pe care natiunea intréga le ascépta cu o legiuita nerabdare.

„Relatiunile nóstre esterióre sunt multiumitóre. In. Pórta si marele puteri europene, cari au luatú suptu garanti'a lorú sórtea Romaniei, urméza a ne dá incuragiarele cele mai simpatice in favórea reorganizatiunei nóstre nationale.

„Domniloru Deputati! ecuilibrulu financielloru nóstre este de mai multi ani struncinatu; acést'a provine in mare parte, din caus'a unei insemnate datorii ce guvernulu Meu a mostenitu dela guvernele mai inainte; provine asemenea din caus'a mai multoru creatiuni efectuate in anii din urma, fara cá totu deodata se se fi efectatu si resursele trebuitoare pentru organizarea si intretinerea lorú.

„Ministeriulu Meu, odata cu infaciosiarea budgetului pe anulu 1864, va avé a ve comunicá situatiunea financielloru nóstre, precumu si socotelile exercitiului pe 1861.

„Ve invitú dar', Domniloru! cá supuinđu-le legiuitulu controlu alu adunarii, se luati totu odata mesurile cuvenite pentru reasiediarea ecuilibrulu între venituri si cheltuieli, cá astufelu creditulu statului se se statornicésca pe base solide, si guvernulu Meu, functionandu cu unu bugetu regulatu, se fia pusu in positiune de a indestulá tóte trebuintiele publice.

„Cestiunea financiara otarita, misiunea Dv. nu va fi indeplinita; ea numai va incepe.

„Tiór'a este inca in asteptarea noiei sale organizatiuni. Aici avemú inca multu de facutu. Apretiuindu acést'a mare nevointia, ministeriulu Meu ve va infaciosia o seria de proiecte de legi, care, pe lenga cele presentate Dv. in sesiunile trecute, sunt menite a desevarsi nou'a reforma.

„Cele mai importante din aceste proiecte voru fi:

„Legea rurala.

„Legea pentru organizarea si desvoltarea sistemulu nostru militarú.

„Legea electorala si de necompatibilitate între mandatulu de deputatu si între mai multe categorii de functiuni publice.

„Legea pentru unirea besericeii romane, care, pana astadi, prin organizatiunea ierarhiei sale, este inca in stare de separatismu, si legea pentru imbunatatirea sórtei clerului mireanu.

„Legea de garantia libertatiloru cetatianesci.

„Legea comunala si municipala, care, din preuna

cu legea consiliuriloru generale si a consiliuriloru de prefecturi, presentata Dv. in sesiunea trecuta, se puie capetu sistemulu de centralisatiune, care astadi apasá districtele si comunele nóstre in prejudiciulu intereselloru lorú locale.

„Legea pentru instructiunea publica, obligatória si gratuita.

„Legea pentru neamovibilitatea treptata a magistraturei.

„Legea pentru admisibilitatea in functiunile publice.

„Legea pentru unificarea codiciloru civili, penali si comerciali in tóta Romani'a.

„Legea de concesiuni pentru caile ferate ale Tierei, pentru imprumutu si pentru institutele de creditu, singurulu mediulocu de a dá agriculturii, comerciului si industriei nóstre o energica si repede desvoltare.

„Aceste sunt proiectele principale, care voru formá obiectulu activitatii Dv. in sesiunea acést'a. Tóte sunt importante, tóte sunt legate de interesele cele mai vitale ale Tierei. Sunt inse unele, care reclama o mai deosebita si grabnica solutiune.

„Proiectulu, care'lu recomandu cu totu dinadinsulu Dv., este acelu, care privește sórtea muncitoriloru de pamentu. Dv. n'ati uitatu, ca art. 46 alu conventiunei rosteste anume: Se va procedá fara intardiare la revisuirea legii ce reguléza relatiunile proprietariloru de pamentu cu cultivatorii, spre a se imbunatati starea tieraniloru. Populatiunile nóstre rurale inse sunt inca in asceptarea realizatiunei acestei solemnele fagaduintie.

„Proiectulu de lege votatu de maiortatea adunarei in sesiunea anului 1862, Eu nu 'lamu pututu sanctioná, fiindu ca elu nu respundea dorintieloru mele, si dupa insusi recunóscerea acelloru ce 'lu au fostu spriginitu, elu nu indestulá interesele, neci ale clacasiloru, neci ale proprietariloru, si inca mai puçinu interesulu nationalu.

„Cá Domnu alu Romaniloru, sunt datoru si voiescu a me ingriji de bun'a-stare si de drepturile toturoru Romaniloru, fara osebire. Ve invitú dar', Domniloru Deputati! cá luandu in cercetare noulu proiectu ce vi se va infaciosiá, se 'i dati atentiunea cea mai seriósá; pentru cá asia cestiunea rurala se dobendésca o solutiune drépta si bine-facátore, si prin urmare, o solutiune nationala. O asteptu acést'a dela patriotismulu Dv., Domniloru Deputati! fiindu ca sunt siguru, ca Dv. sunteti patrúsi de adevurulú, ca numai prin imbunatatirea reala a sórtei populatiuniloru nóstre rurale putemu a consolidá nationalitatea romana!

„Aceste cuvinte ve voru convinge, ca cu áceeasi caldura se cuvine a se cerceté si votá si proiectulu pentru reform'a leiei electorale.

„Mai este, Domniloru Deputati! o cestiune seriósá pentru care reclamú tóta atentiunea Dv. Acést'a este imbunatatirea sórtei vechei capitale a Moldovei. Jasii prin concentrarea in Bucuresci a toturoru autoritatiloru superióre ale Tierei, a patimitu si patimesce multu in interesele sale materiale. Nu uitati inse, Domniloru! ca acestu orasiu a fostu leaganulu unirei. Eu amu numitu o comisiune consultativa, care se proiecteze putinciósele mediulóce de imbunatatire pentru Jasii. Lucrarea acést'a se va supune Dv.; ea va dobendi, sunt siguru, totu concursulu Dvóstre. Romani'a este destulu de mare si bogata spre a puté respalti sacrificiile ce acestu nobilu orasiu a facutu causei nationale.

Cumu vedeti, Domniloru Deputati, activitatea D-vóstra are unu mare si frumosu campu; faceti dar', cá acést'a sesiune se fia manósa prin lucrurile sale; faceti cá tíera sa'i datorésca organizatiunea sa. Interesele nóstre cele mai saore, insusi viitorulu Romaniei, o reclama neaparatu. Puneti-ve dar' seriosu la lucru, ca-ci astadi, mai multu de catu ori si candu' timpulu faptelloru au sositú.

Si inainte de a fini, Domniloru Deputati, mai amu a vé adresa inca cate-va cuvinte din tóta sinceritatea animei mele.

In catia evenimentelor esteriore ce se pregatese, candu tote natiunile, si cele mai puternice, isi uita desbinarile din launtru, spre a fi unite si tari pentru ora pericolului, sootiti ca este de interesul tierei nostre de a urma pe calea luptelor de partitu, care de atatia ani ne consnma tote puterile, si asia ne tinu desorganizati in launtru si slabi in de afara? Sootiti, ca bannele in care se punu actele si cugetarile Guvernului, sunt de natura a consolida tinerile nostre institutiuni, si a asigura esistenta nostra politica? S'au aruncatu banueli asupra politicei Guvernului meu; ele sunt nedrepte: Noi nu putem si nu se cuvine se avem de catu o politica care ne este trasa de insusi actele europene ce garantéza drepturile nostre de natiune libera si autonoma, politica care se resuma intr'unu singuru cuventu: *Neutralitate*. Deca inse, fara vointia nostra, Romania aru fi iaveluita in complicatiuni esteriore, sau ca drepturile ei aru fi amenintiate, fia din ori-ce parte, fiti siguri, Domniloru Deputati, ca eu nu voiu fi de eatu acolo, unde voru fi aspiratiunile si interesele Natiunei. Eu sunt si nu potu fi decat cu tiéra mea, si pentru tiéra mea. Eu amu consciinti'a misiunei mele, si in tota impregiurarea voiu sci a o indeplini.

Pentru cá se o facu inse cu succesu si la timp, eff amu nevoie de totu patrioticulu Dvóstra concursu. Eu vi'l ceru in numele Romaniei. Uitati dar' luptele si si banuelile trecute. Organizati tiéra cu o óra mai 'nainte; intariti-o prin desvoltarea noveloru nostre institutiuni pe calea pazei si a moderatiunei. Si atuncea, Domniloru, fiti fara ingrijire si pentru esistenta nostra politica, si pentru consolidarea libertatiloru publice. Parintii mei 'si-au versatu sangele pentru sustinerea loru. Nu dar' eu voiu fi acelea care le voiu rapi Natiunei mele; caci atuncea asiu lipi legei familiei mele, asi lipsi celui anteu titlu carele a presidatu la alegerea mea de Domnu!

Eu speru, Domniloru Deputati, ca acestu limbagiu va gasi unu puternicu resunetu in inimele Dvóstra. Eu eredu ca Dumnedieulu parintiloru nostri, carele, in tote marele impregiurari, a venitu pururea in ajutorulu Romaniloru, nu ne va parasi nici asta data; si ca alinandu patimele si urele dintre noi, ne va reda stramosésca fratia, stramosésca putere. In acésta sperantia ve facu unu solenelu apelu: Guvernu si Adunare! se ne unimu intr'unu singuru gind, intr'unu singuru scopu: Organizarea si intarirea Romaniei! Si Eu, avendu acestu gindu si acestu scopu, ve si urezu, cá Dumnedieu se bine cuvinteze lucrarile Dvóstre!

Domniloru Deputati! Sesiunea Adunarei pe anulu 1863—1864 este deschisa.

ALECSANDRU IOANU.

Contra-semnati: Cogalnicanu, Generalu Al. Iacovachi, L. Steege, A. Papiu Ilarianu, N. Roseti Balanescu, Dim. Bolintinénu, P. Orbescu.

Bucuresci, 3. Novembre 1863.

Nr. 1063.

Galati. (Capetu din Nr. tr.)

Din susuespusele, bine-voiti Domnule Redactoru, a subtrage, ca ultim'a compositie a acelui articulu, publicatu in „Buciumulu“, este cu totulu neadeverata, fiindu ca militarii c. r. nu au pututu inca fi pedepsiti, dupa ce mai antaiu au fostu maltratati de catra trei patrile romane. Cu atatu mai puçinu si ofierulu austriacu s'a rugatu de ertare, fiindu ca nu elu au datu motivu escesuriloru ei mai cu séma politi'a si soldatii ei. De asemine elu ar fi pututu fi degradatu numai de catra redactorulu acelui articulu, fiindu ca aceast'a in c. r. armata si marina nu póte avé locu asia de usioru si numai pe nesce simple presupuneri, dara din contr'a numitulu ofieru este inca in intregulu seu rang si merita tota laudá, ca acésta afacere, la nemarginita purtare a amploiatiloru, s'au petrecutu fara versare de sange. Daca acei trei marinari ar' fi fostu dela vapórele de resbelu francesu s'au englesu, apoi negresitu, ca Domnulu prefectu si comandantulu militariu din Turnu ar' fi patitu alt'a ceva, fiindu ca, déca nu s'ar fi datu deindata satisfactie, póte ca s'ar fi bombardatu totu orasiulu, pentruce si comandantulu imperialulu vaporu de resbelu „Adler“ merita tota laud'a pentru prudinti'a s'a.

Fiindu ca redactorulu a acelui articulu nu scie multe, apoi eu voiescu se'i deslucescu, si 'i respundu asupr'a articulu lui seu.

La alineatulu I. Din impregiurare, ca despre intemplerile de pe ambele maluri a le Dunarii, espusa de redactorulu, nu ne este nemioc'a cunoscutu, apoi bine-voiesca a ne dá mai deaprópe date, precumu de asemine ne remaue datoriu declarati'a, ce promisiuni au facutu Austri'a despre germanisarea Dunarii, candu, si in ce locu?

La alineatulu II. Cumu au fostu vatamate granitiile statulu romanu? Prin imergerea Otomaniloru séu a Rosieniloru, séu prin imergerea trupelor austriace la ocupatiunea Principatelor, care au avutu succesulu, ca Principatele au remasu scutite de resboiu ce erá atunci intre Turci'a si Rosi'a? Uitatau redactorulu, ca trupele Otomane in lupta cu Rosienii pusesera piciorulu pe pamentul romanu, si consideréza Dumnealui afacerea dela Turnu-Severinu si asia precumu nu voiesce a fi vediutu vapóre nu va fi vediutu neci Dunarea. Slujésca i de sciintia, ca acest'a nu este anteiulu vaporu, adeca vaporu de resbelu, care au sositu acolo. Seie Dumnealui, ca in cursulu ernei anului trecutu, vaporulu de resbelu „Adler“ au fostu stationatu la Turnu; ca acolo in tote dilele sosescu si pléca unu mare numeru de vapóre ale companiei Dunarene, si ca acolo esista si o fabrica de naia disei companie. — Spre a puté inse mai bine informá pe Dn. Redactoru a acelui articulu si a semnalá pe art. seu cá neadeveratu, 'i comunicu, ca nu unu, precumu densulu afirméza, ci doue vapóre, adeca vaporulu „Adler“ si „Canonier'a Nr. 2“ au sositu deodata la Turnu si au stationatu acolo spre a asteptá crescerea apei la pórt'a de feru, pentru apoi a se puté duce in statie la Pest'a. Acest'a este motivulu pentru care aceste doue vase de resbelu s'au dusu la Turnu, pe unde au trecutu si candu au venitu la Galati.

Spre a fi si mai bine informatu, ce adeca cauta aceste vapóre de resbelu pe basulu Danubiu, bine-voiesca a sci Dlu Redactoru, ca déjà din a. 1856, prin conferinti'a dela Paris, se afla in Galati o comisiune europeana a Dunarei, si ca tote marele puteri, care au luat parte la aceea conferintia se representéza de unu comisariu delegatu, caror'a li sunt puse la dispositie doue vase de resbelu. In Galati se afla din acelu tempu 2 vapóre franceze, 2 engleze, 1 si cate odata 2 rosienesci, 1 cate odata 2 otomane si unu vaporu sardinescu, si prin urmare nu se mire Redactorulu, déca aude si de 2 vapóre de resbelu austriace.

Priimiti, ve rogu, Domnule Redactore, incredintiarea preosebitei mele consideratii. P. H.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esitu o brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se apróba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plimon'a balosa, care intr'u casuri fórté numeroze, au liferatu celu mai multumitoriu resultatu.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa intrebuintiarea d'anteiu avantajos binefacatoriu, mai virtosu la tuse convulsiva si tuse magarésca, ajuta scóterea flegmei cei lipice inecaciósa, alina iritamintul in gutlegiu si deparpedia in scurtu tempu ori care macaru catu de infocata chiaru si tuse, pe eptica si scuiptatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui **S. P. Mailatu** uniculu depositoryu.

Pretulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

„ „ $\frac{1}{2}$ „ 2 „ „

G. A. W. Mayer in Breslau (Prusi'a)

Cursurile la bursa in 20. Noembre 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 87 cr. v. a
Augsburg	—	—	123 „ — „
London	—	—	121 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	80 „ 10 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	73 „ 50 „
Actiile bancului	—	—	775 „ — „
„ creditulu	—	—	178 „ 20 „

„ Obligatii desarcinarii pamentulu in 16. Noembre 1863:

Bani 72.50 — — Marfa 73.—